

No poden ser verds amb números vermells

Per Jesús Domingo

"No se'ns poden exigir cada vegada més requisits i obligacions mediambientals amb cada vegada menys diners, els agricultors no poden ser verds quan els seus números estan en vermell". Amb aquesta afirmació el president d'ASAJA-Sevilla, Ricardo Serra, inaugurava la "Jornada Reptes i Nous reptes per a l'agricultura", que organitzada per ASAJA-Sevilla, s'ha celebrat a la Casa de la Província, amb la col·laboració de BASF, la Fundació Caixa Rural de al Sud, ASEGASA i la Diputació de Sevilla.

El debat es va organitzar al voltant d'una taula rodona que va moderar el president de Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles d'Andalusia, Antonio el Verger, i en què van intervenir el responsable de vendes de BASF a Espanya, Jesús Delgado; el secretari general d'Agricultura, Ramaderia i Alimentació de la Conselleria d'Agricultura, Vicente Pérez, i el membre de la Comissió d'Agricultura de Parlament Europeu, Juan Ignacio Zoido. En aquesta taula es va analitzar el panorama actual i els nous desafiaments a què s'enfronta l'agricultura europea, que es troba en aquests moments en una cruïlla: en plena crisi, en un entorn canviant i enmig d'una pandèmia, la Unió Europea proposa restringir l'ús d'adobs, de fitosanitaris, limitar els usos de terra i reduir el pressupost de la nova PAC que ve plena de les limitacions productives.

La taula rodona va ser presentada pel president de la Diputació Provincial de Sevilla, Fernando Rodríguez Villalobos, qui reconeixia que, tot i que la visió de l'agricultor i el ramader ha canviat molt respecte a com es veia el seu paper en els pobles fa 40 o 50 anys, "encara no hi ha la sensibilitat suficient en les administracions amb aquest sector, als que tots necessitem per menjar".

En aquest sentit, ha afirmat que la pandèmia ens ha ensenyat que cal saber adaptar-se a una realitat molt dinàmica en tots els aspectes, i que els nous reptes i noves regles cal convertir-les en noves oportunitats i, com va aclarir, "al camp això haurà de venir de la mà de la innovació i de les noves tecnologies per aconseguir un canvi radical en el maneig dels cultius".

Així mateix, ha recordat que "la pandèmia ha portat alguna cosa positiva: el confinament ha incrementat la demanda de productes saludables a tot el món, i és el moment que el sector agrari aprofiti per situar-se al lideratge dels mercats nacionals i internacionals amb innovació i creativitat".

Sobre la pandèmia es pronunciava també el president de Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles d'Andalusia, Antonio el Verger, qui començava la seva intervenció recordant com l'estat d'alarma va obligar que el sector agrari, que estava mobilitzant des de finals de l'any passat a tot Europa i molt especialment a Espanya, demandant solucions davant la seva greu crisi de rendibilitat, aparqués les seves reivindicacions i passés a ser reconegut i definit com essencial, "cosa que mai havia passat, i fins i tot ens aplaudien per proporcionar aliments sans, segurs, de qualitat i a preus raonables".

Perquè, com afegia Juan Ignacio Zoido, membre de la Comissió d'Agricultura de Parlament Europeu, "¿què hauria passat si el menjar hagués escassejat com va passar amb les mascaretes? Els agricultors han donat un exemple espectacular, però el que necessiten és menys paraules i aplaudiments i sí més reconeixement".

En aquest sentit, Zoido ha lamentat que tot just acabar el primer confinament començar la pressió per presentar en el marc de l'anomenat "Pacte Verd Europeu", dues estratègies d'actuació, anomenades "De la Granja a la Taula" i "Estratègia per a la Biodiversitat a l'Horitzó 2030", que plantegen determinades exigències de reducció d'ús d'ensums i canvi de pràctiques productives, i que tindran una forta repercussió en el sector agrari europeu en general, i molt particularment a Espanya.

Zoido ha lamentat l'error i l'obstinació de el vicepresident de la Comissió Europea, Frans Timmermans, per presentar aquestes "mesures in assumibles per al sector, la qual cosa demostra que viu d'esquena a la realitat", una crítica que va ser molt comú en el debat i que el president d'ASAJA-Sevilla, Ricardo Serra, ha atribuït, un cop més, a la manca de criteris científics a l'hora de prendre decisions: "Tot això és una bogeria, cal una mica de seny i que les decisions no les prenguin persones mogudes pels corrents dominants i totalment alienes a la feina de l'agricultor, els que imposen regles contradictòries i limitacions que fan inviables les seves pròpies exigències".

Per al responsable de vendes de BASF a Espanya, Jesús Delgado, "el problema és que quan parlem de sostenibilitat mediambiental sempre s'oblida el cost social i econòmic que tindran aquestes mesures, i la corda està molt a punt de trencar; a l'agricultura se li demana que sigui cada vegada més digital i se li afegeixen cada vegada més exigències, però l'agricultor el que necessita és menys traves i més agilitat per implantar aquestes noves tecnologies que són les que permetran complir amb molts dels requisits mediambientals", va explicar.

Pel que fa a les relacions comercials a la Unió Europea, la taula rodona ha abordat assumptes fonamentals com els aranzels imposats per Estats Units, una guerra comercial que, com va recordar Serra, "no era la nostra" i que Zoido confia que acabi aviat, perquè, segons va anunciar en la trobada, "s'estan produint avenços en les negociacions amb la nova Administració americana i és possible que els aranzels s'eliminin fins i tot abans que surti Trump." En aquest sentit, els participants en el debat van coincidir en les seves crítiques per la falta de diplomàcia del nostre govern i de la UE per abordar aquest assumpte.

Pel que fa a el Brexit i els seus efectes en les nostres exportacions i importacions, "la preocupació és extrema", segons va afirmar Zoido, ja que les mesures no acaben de concretar-se, i encara que hi hagi un acord in extremis, portarà amb si un augment inevitable de la burocràcia".

Serra es va mostrar pessimista en aquest sentit i ha advertit que "les conseqüències seran dramàtiques, a l'existir barreres insalvables". Segons un informe recent del COPA, va explicar Serra, el comerç de productes agrícoles entre la UE i el Regne Unit és de l'11% del total de el comerç; Anglaterra importa el 65% de la seva alimentació i el 60% del que produeix l'exporta cap a la UE. Els productes europeus més perjudicats serien, per ordre, la carn, la llet, el sucre, l'arròs, la pesca, les fruites i verdures, els processats, i el sector de el vi.

En paral·lel, se'ns proposa una reducció pressupostària important per a la nova PAC que entrarà en vigor a partir del 2023, que es tradueix en una retallada de l'10% en termes reals per al nou marc financer: 4.742.000 d'euros de pèrdues per a Espanya i 1.280 milions d'euros de pèrdues a Andalusia, una xifra que com va recordar el secretari general d'Agricultura, Vicente Pérez, "equivaleix a la PAC d'un any, i provocarà la pèrdua de milers d'agricultors i l'abandonament i despoblament de moltes zones rurals" .

Ens trobem a la recta final de la negociació dels posicionaments finals, uns mesos decisius per al disseny de la futura PAC, on serà molt important el model final que s'adopti, tenint en compte que Andalusia és una regió que, com es va defensar a el debat, per la seva diversitat agronòmica, per la seva productivitat i per la seva capacitat d'adaptació a les noves prioritats que es marquen des de la política europea, és la major perceptora de la PAC a nivell nacional i una de les més importants a nivell europeu.

Com a colofó de la trobada i com va resumir el moderador, Antonio Verger, malgrat totes les dificultats abordades a la taula de debat, l'agricultura té futur i per a això es necessitarà "rejuvenir el nostre sector, implementar noves tecnologies, augmentar l'assessorament tècnic i professional, millorar la planificació professional i el disseny d'estratègies i que se'ns permeti treballar amb totes aquestes noves normatives".